

MEMÒRIA D'ACTUACIONS 2016

ULLS DEL MÓN
15 anys

Índex

- 3 Presentacions
- 4 L'equip d'Ulls del món
- 5 Gràcies pels primers 15 anys
- 6 2001-2016, una crònica
- 8 Ulls del Sàhara
- 10 Ulls de Moçambic
- 12 Ulls de Bolívia
- 14 Ulls de Mali
- 16 Iniciatives destacades
- 17 Dades econòmiques
- 18 Visibilització i difusió
- 21 15 anys d'experiències
- 22 Col·laboradors i col·laboradores

Ulls del món agraeix l'aportació de totes les persones que, ja sigui amb fotografies o amb informació, han documentat les activitats de la Fundació.

Fotografies de coberta: © Núria Andreu, Elisenda Pons, Mercedes de la Rosa i Ulls del món.

Ulls del món

MISSIÓ

Ulls del món treballa amb l'objectiu d'assolir un món en el qual les persones amb deficiències visuals i sense recursos econòmics dels països pobres puguin rebre atenció oftalmològica de qualitat per part dels seus serveis de salut, com també de crear les condicions necessàries per disminuir la incidència de les patologies oculars en cada territori.

Així mateix, sensibilitza l'opinió pública del nostre entorn respecte a les deficiències de la sanitat bàsica en aquelles zones.

VISIÓ

Ulls del món aspira a un món en què no hi hagi persones cegues innecessàriament i a contribuir, per tant, a fer efectiu el dret a la visió.

PRINCIPIS I PREMISSES D'ACTUACIÓ

Principis fonamentals	Premisses d'actuació
▶ Humanitat	▶ Permanència
▶ Independència	▶ Desenvolupament
▶ No-discriminació	▶ Cooperació
▶ Altruisme	▶ Eficiència
▶ Professionalitat	
▶ Transparència	

© Núria Andreu / Obrint els Ulls al Sàhara

Un projecte sòlid i internacional

Quan el 2001 vam emprendre des de Barcelona el projecte d'Ulls del món al Sàhara no ens pensàvem que esdevindríem una entitat solidària amb tanta incidència als indrets on actuem i amb tanta capacitat de mobilització social. El que era una iniciativa local s'ha convertit avui en un gran projecte amb delegacions territorials a l'Estat espanyol i a l'estranger. És evident que la capacitat de mobilització i conscienciació ciutadana s'ha multiplicat i que també ho ha fet la força per implicar altres organitzacions socials i empreses.

Amb l'aportació constant i sense defalliment d'Ulls de món hem aconseguit apropar l'atenció oftalmològica a les persones amb deficiències visuals i sense recursos, i alhora hem contribuït al desenvolupament general dels països més pobres. Aquesta millora global de les societats és també una conseqüència de les nostres accions que paga la pena remarcar si volem no només un món amb més salut sinó també més just, especialment pel que fa a l'equitat de gènere.

Ens sentim satisfets per haver construït un projecte sòlid, internacional i amb resultats ben tangibles, agraïts a totes les persones que ens han acompanyat al llarg del camí, i fortament motivats per continuar avançant cap a l'eradicació de la ceguesa evitable.

Rafael Ribó, president

Referents en cooperació oftalmològica

Més de mig milió de revisions oculars, més de 22.000 intervencions quirúrgiques i més de 5.500 professionals formats; aquest és el balanç dels quinze anys de vida d'Ulls del món. Un cercle virtuós d'implicació i resultats que es retroalimenta i que ens fa ser molt optimistes veient com una llavor sembrada de manera tímida però decidida i amb molta il·lusió ha esdevingut un referent en el marc de la cooperació oftalmològica.

En aquests anys hem fet un pas essencial amb la formació especialitzada dels i les professionals locals i amb la forma-

ció de les persones que actuen com a agents de salut sobre el terreny, amb una incidència decisiva en la detecció precoç i la prevenció com a millor instrument d'anticipació. Hem estat capaços, també, d'establir col·laboracions amb altres organitzacions que donen més consistència i autonomia als projec-

tes sobre el terreny, alhora que enfortim les aliances amb entitats internacionals dedicades a la visió.

Així mateix, busquem constantment la manera de mobilitzar més col·laboradors i col·laboradores i voluntaris i voluntàries, i d'aconseguir que la societat conegui i reconegui la nostra tasca i empenyi les administracions i organitzacions privades a incrementar la seva participació en aquest projecte.

Borja Corcóstegui, vicepresident

L'equip d'Ulls del món

PATRONAT

Rafael Ribó Massó president i membre Comitè Executiu
 Borja Corcóstegui Guraya vicepresident i membre Comitè Executiu
 Núria Ramon Garcia directora general i membre Comitè Executiu
 Vicenç Capdevila Cardona secretari i membre Comitè Executiu
 Josep Antoni Pujante Conesa vocal, en representació Generalitat de Catalunya (Departament de Salut)
 Josep Lluís Alay Rodríguez vocal, en representació Diputació de Barcelona
 Pilar Solanes Salse vocal, en representació Ajuntament de Barcelona
 Xavier Grau Sabaté vocal, en representació Fundació ONCE per a l'Amèrica Llatina, FOAL
 M. Isabel Nieto Uresandi vocal, oftalmòloga
 Andrés Müller-Thyssen Bergareche vocal, oftalmòleg
 Maria Teresa Vilalta Ferrer vocal, economista

CONSELL ASSESSOR

Josep Santacreu Bonjoch conseller delegat DKV
 Jordi Fontcuberta Villa conseller delegat General Optica
 Agustín Martínez Bueno director general Ercilla Hoteles
 Josep Caminal Badia director general Presidència Grup Godó
 Àngel Corcóstegui Guraya soci fundador Magnum Capital
 Lluís Reverter Gelabert vocal
 Jordi Constans Fernández membre de diferents consells, com ara Puig, GB Foods, Fluidra, Van Lent, Codorniu...
 Ferran Rodés Vilà president diari Ara
 Xavier Trias Vidal de Llobatera regidor Ajuntament de Barcelona

COMITÈ MÈDIC

Borja Corcóstegui Guraya president
 Rebeca Atienza Molina supervisora mèdica Ulls del Sàhara
 Ricardo Casaroli Marana secretari i supervisor mèdic Ulls de Moçambic
 Hernán Gras supervisor mèdic Ulls de Bolívia
 Andrés Müller-Thyssen Bergareche supervisor mèdic Ulls de Mali
 M. Isabel Nieto Uresandi oftalmòloga

DELEGATS I DELEGADES TERRITORIALS

Rosario Martínez Navarro delegada Comunitat Valenciana
 Jesús Barragán Bretón delegat Andalusia
 Kike Otaegi Arizmendi delegat País Basc i Navarra
 Alfonso Jordán García delegat Madrid
 Lurdana Texeira Gomes nucli territorial Portugal
 Hernán Gras nucli territorial Argentina
 Romain Bordas nucli territorial França i Suïssa

EQUIP OPERATIU A LA SEU

Núria Ramon Garcia directora general
 Elisenda Rom Suñol cap Gabinet i Comunicació
 Paco Sanz León cap Programes
 Anun Jiménez Ibáñez cap Administració
 Jordi Iturbe Ferré tècnic Gestió Econòmica
 Albert de Renzi Buxó tècnic Compres i Magatzem
 Bibiana Ruberte de la Iglesia tècnica Seguiment Financer Programes
 Maria Carbajales Moreno administrativa
 Miren Rodríguez Barrenetxea coordinadora Munduko Begiak

EQUIP OPERATIU SOBRE EL TERRENY

Sàhara

María Tavera Villén coordinadora Ulls del Sàhara

Moçambic

Alba Sardón Estévez coordinadora Ulls de Moçambic
 Eric Lavis adjunt coordinació
 Helder Amaral coordinador salut comunitària
 Sarifa Ismael administrativa
 Carlos Ferreira conductor/logista

Bolívia

Patricia Tàrraga coordinadora Ulls de Bolívia
 Paola Dimattia responsable IEC Tarija
 Edgar Lima responsable IEC La Paz
 Angélica Luna assistent logística farmàcia
 Mariana Delgado tècnica IEC Tarija
 María Esther Espero administradora
 Juan Chambi tècnic informació/conductor
 Aurora Mamani auxiliar oficina La Paz
 Nilda Rodas auxiliar oficina i logística Tarija

Mali

Albert Coulibaly coordinador Ulls de Mali
 Seydou Togo assistent programa
 Hélène Dena administrativa
 Mamadou Guindo conductor/logista
 Amanidiou Agnou, Dagaloum Doumbo, Barthélemy Guindo, Amadou Sana, Abdoulaye Zebreé guàrdies de seguretat

Gràcies pels primers 15 anys

Gràcies. Aquesta és la paraula màgica. Gràcies a totes les persones que han aportat la seva energia, la seva feina, el seu suport econòmic, la seva solidaritat. Aquest any 2016, l'any del quinzè aniversari de la creació d'Ulls del món, hem crescut tant pel que fa a persones ateses com a intervencions i hem doblat gairebé l'activitat dels millors anys, en una tendència que ja va començar el 2015. Aquesta progressió demostra que l'empatia amb aquells que més necessiten recuperar la salut és també possible en moments no tan bons per a la nostra societat. Crec que hem entès que, al cap i a la fi, no hi ha un "allà" i un "aquí" sinó que tots som d'aquest món, amb els mateixos drets, entre els quals es compten el dret a la visió i a uns serveis de salut accessibles en el marc d'una vida digna.

Les bones dades no ho diuen tot. Ho saben bé els professionals i els voluntaris i voluntàries sobre el terreny, que reben l'agraïment de totes aquestes persones a qui es millora significativament la qualitat de vida, entre les quals cada vegada hi ha més infants i dones. Un agraïment que en nom seu trasludem als particulars i a les institucions que col·laboren amb nosaltres i amb qui tenim establertes aliances. Entre tots i totes contribuïm a fer visible la ceguesa i, amb l'ajut dels mitjans de comunicació, podem amplificar els nostres missatges educatius a les comunitats locals. I a casa nostra, aquests mitjans i les cada vegada més influents xarxes socials ens permeten convocar encara més a la solidaritat i estendre l'optimisme a partir d'actuacions i resultats ben concrets com els que resumim en aquesta memòria.

Gràcies de nou per ser-hi l'any 2016 i, de forma continuada, durant aquests quinze primers anys.

Núria Ramon i Garcia, directora general

2001-2016, una crònica

2001 — La llavor d'un gran projecte.

Neix Ulls del món, impulsat per Rafael Ribó i Borja Corcóstegui.

S'inicia Ulls del Sàhara amb el desplaçament de la primera comissió medicoquirúrgica.

2002 — Ulls del món comença la seva tasca a Moçambic amb la posada en marxa d'una unitat oftalmològica a l'Hospital Provincial d'Inhambane.

Se celebra la primera Nit dels Ulls del món, un sopar solidari i de sensibilització.

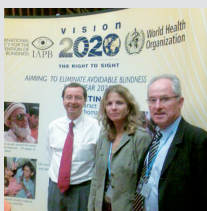
2003 — S'inicia el programa Ulls de Bolívia a El Alto i la seva àrea rural d'influència.

S'atorga la primera beca de formació a l'Estat espanyol dins del programa Ulls del Sàhara.

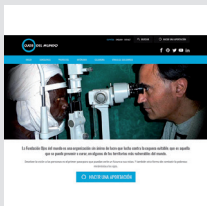
2004 — S'inicien les activitats de prevenció a Bolívia i la revisió ocular infantil a Moçambic.

Ulls del món s'adhereix a l'Agència Internacional per a la Prevenció de la Ceguesa i al programa VISION 2020: el dret a veure-hi.

2005 — Es constitueix oficialment la delegació territorial d'Ulls del món al País Basc.

Es posa en marxa la web d'Ulls del món, una de les principals eines de comunicació i difusió de la tasca de la Fundació.

2010 — Es fa un estudi als campaments sahrauís per conèixer l'accés de la població femenina als serveis oftalmològics.

Ulls del món té 700 persones voluntàries.

2009 — S'organitza a Mopti el primer curs de formació en salut ocular adreçat a la CAFO (coordinadora de les associacions i les ONG de dones).

Es consolida la formació en higiene ocular i detecció precoç de patologies oculars dels agents de salut comunitària d'Inhambane.

2008 — S'inicia el projecte Ulls de Mali amb la posada en marxa d'una unitat oftalmològica a Bankass.

S'inaugura el primer taller d'òptica pública a l'Hospital Provincial d'Inhambane.

2007 — Es crea el fons d'art VISIONS amb litografies d'Antoni Tàpies, escultures d'Andreu Alfaro i fotografies de Manel Esclusa.

Ulls del món s'inscriu a la Comunitat Valenciana i a Sevilla.

2006 — 5 anys de creixement.

S'organitza la primera formació a oftalmòlegs/òlogues bolivians/es per videoconferència.

Ulls del món s'expandeix a Portugal, primer nucli territorial fora de l'Estat espanyol.

2011

**10 anys
obrint els ulls al món.**

Un bon balanç dels primers 10 anys de vida de la Fundació: més de 110.000 consultes i gairebé 9.000 intervencions.

2012

S'inicia la formació en les subespecialitats de retina i pediàtrica a l'IOTA de Mali.

La mostra de Manuel Outumuro "Veure-hi o no veure-hi" recull fotografies de 50 personalitats unides contra la ceguesa evitable.

2013

Es traspasa la xarxa d'atenció oftalmològica d'El Alto a les autoritats sanitàries bolivianes.

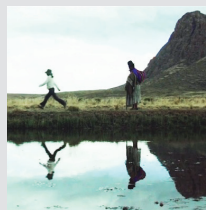
Es constitueix el Consell Assessor d'Ulls del món.

2014

Es creen dos nous punts d'atenció a la província d'Inhambane per aproximar l'oftalmologia a les comunitats rurals.

S'estrena el documental *Gabor*, amb una gran repercussió social.

2015

Es posa en marxa el quiròfan d'oftalmologia a l'Hospital San Juan de Dios de Tarija.

Ulls del món elabora el Pla estratègic 2015-2019, un document fruit de la reflexió interna i la voluntat d'impulsar la Fundació i fer-la créixer.

2016

**15 anys de lluita
contra la ceguesa evitable.**

Dades del 2016

98.090
persones ateses
(27.642 infants)

4.107
intervencions
quirúrgiques

1.395
professionals
formats

65.309
persones
sensibilitzades

Ulls del Sàhara

Ulls del Sàhara és el programa amb què la Fundació va iniciar la seva activitat. Allò que va començar com una intervenció estrictament assistencial és avui un projecte molt més ampli desenvolupat conjuntament amb el Ministeri de Salut Pública de la República Àrab Sahrauí Democràtica (RASD), que inclou la formació del personal de salut i la sensibilització de la comunitat sobre salut ocular.

ATENCIÓ OFTALMOLÒGICA

El nombre de persones ateses l'any 2016 ha superat les 18.000 (8.569 de les quals han estat dones), una xifra considerablement més elevada que la de l'any anterior. D'aquestes consultes, prop de 12.000 (un 67%) han estat realitzades als punts d'atenció ocular de les *wilaies* pel personal del Departament d'Oftalmologia de la RASD amb el suport d'Ulls del món, que ha garantit, amb l'aportació de materials, equipaments i medicaments, una atenció continuada.

El 2016 s'han portat a terme dues comissions medicoquirúrgiques. En totes dues, les consultes prèvies s'han fet als centres d'oftalmologia de les *wilaies* i les intervencions a l'Hospital Nacional de Rabuni. La primera comissió, formada per tres oftalmòlegs, tres infermeres i un tècnic d'equipaments, acompanyats de personal local, ha atès 401 persones (174 dones i 227 homes) i ha practicat 169 intervencions. A la segona comissió, que també ha disposat d'un anestesiològ, s'han atès 678 persones (322 dones i 356 homes) i s'han practicat 206 intervencions.

Entre setembre i octubre s'han fet revisions a l'alumnat de les escoles de totes les *wilaies* i s'han derivat els i les

menors amb problemes oculars a les consultes d'optometria. S'ha revisat la vista a 4.672 infants, 1.536 dels quals haurien d'haver acudit a les consultes d'optometria però només ho han fet 912.

UNA OFTALMÒLOGA SOBRE EL TERRENY

El 31 d'octubre, l'oftalmòloga María Sanchidrián va arribar als campaments sahrauís per a una estada de sis mesos amb l'objectiu d'oferir assistència continuada a la població de les *wilaies*, com també de capacitar els recursos humans locals (optometristes i auxiliars d'òptica, així com metges i metgesses generalistes, personal d'infermeria i auxiliars) a través de l'acompanyament en el servei a totes les consultes d'oftalmologia de les *wilaies* i als hospitals de Rabuni i de Bol'la. La Dra. Sanchidrián també ha portat a terme tallers formatius continuats amb els metges i metgesses generalistes i el personal d'infermeria dels hospitals regionals i de l'Hospital Nacional de Rabuni.

Durant els mesos de novembre i desembre de 2016, la Dra. Sanchidrián ha atès 523 pacients, 264 dones i 259 homes, i ha practicat cinc intervencions quirúrgiques a l'Hospital de Bol'la, on s'han traslladat els equipaments quirúrgics aportats per Ulls del món. A més, la Dra. Sanchidrián ha revisat la vista a totes les persones que integren els centres de necessitats especials i ha actualitzat els informes de cada pacient amb patologia ocular.

Tant les institucions sanitàries com la població sahrauí han mostrat gran in-

terès en la continuïtat del projecte, ja que permet el reforç del personal local per a un millor abordatge de la problemàtica visual.

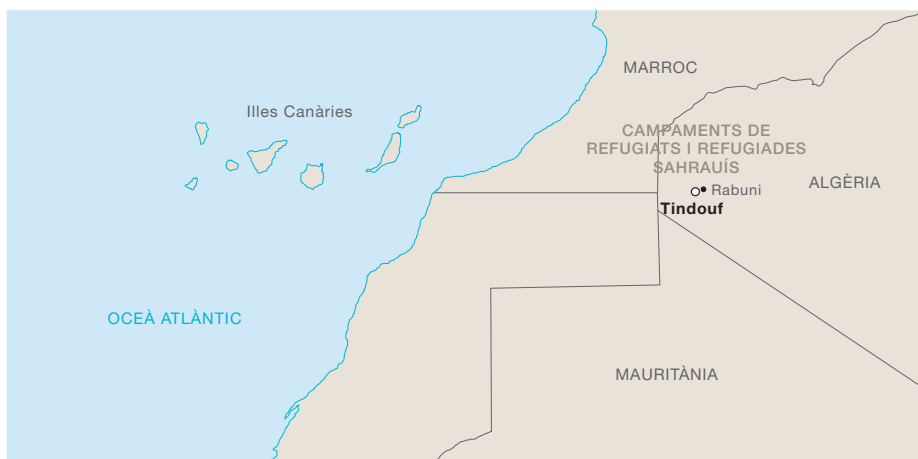
MILLORA DELS EQUIPAMENTS I DOTACIÓ DE MATERIAL

Al llarg de l'any, Ulls del món ha entregat 3.484 ulleres de presbícia i ha muntat 2.549 ulleres graduades, a més de distribuir col·liris per al tractament del glaucoma.

El mes de desembre va sortir de l'Estat espanyol una caravana d'ajuda humanitària amb ulleres de presbícia, dues làmpades de fenedura, un frontofocòmetre, dues caixes de prova i un projector per tal de millorar la dotació de les consultes i les òptiques del Servei d'Oftalmologia.

D'altra banda, el mes de maig va acabar la rehabilitació de la consulta d'Al-Aaiun, finançada per la Fundació.

Amb la millora de coneixements per part dels tècnics, ha augmentat la qualitat de l'atenció oftalmològica de la població i la motivació de l'equip.

FORMACIÓ

Durant la seva estada als camps, la Dra. Sanchidrián ha format 12 metges i metgesses generalistes i 24 infermers i infermeres. A més, els 13 tècnics i tècniques d'oftalmologia de la plantilla del Departament d'Oftalmologia de la RASD han rebut formació tant de la Dra. Sanchidrián (formació en servei) com durant la comissió formativa de la Dra. Nagore Arbelaz, amb una part teòrica a Rabuni i sessions pràctiques a les *wilaies*. D'altra banda, en la comissió de març s'hi ha traslladat un tècnic d'electromedicina per formar el personal de manteniment del Ministeri de Salut i posar al dia els equipaments d'òptica i de quiròfan. També ha format dos tècnics d'oftalmologia en el manteniment dels equipaments òptics.

El 2016 s'han format 25 infermeres escolars en salut visual, específicament pel que fa a signes d'alarma de patologia ocular, defectes refractius i determinació de l'agudes visual dels alumnes.

Ulls del món també ha col·laborat en la formació i actualització de coneixements de 21 metges i metgesses tradicionals per tal que puguin detectar i derivar les patologies oculars.

Al juny es van recollir les dades de 224 persones per a l'estudi de prevalença de patologies oculars. Es tracta de la revisió d'un estudi de l'any 2010 i es preveu elaborar-ne les conclusions durant el 2017.

INFORMACIÓ I SENSIBILITZACIÓ

Un dels àmbits d'actuació d'Ulls del món al Sàhara és informar la població sobre salut ocular. En aquest sentit, es fan xerrades trimestrals de sensibilització i higiene i salut ocular a les *daïres*, a les quals assisteixen principalment dones, i activitats mensuals a les escoles sobre prevenció de patologies oculars, defectes refractius i higiene (el 2016, un total de 58 activitats).

El 2016 s'han portat a terme quatre campanyes de prevenció en salut ocular. S'han organitzat estands per donar informació sobre mesures d'higiene bàsiques i la importància de portar ulleres en cas necessari, coincidint amb la SaharaMarathon, amb motiu de la setmana de salut del Ministeri de Salut Pública i també dins de les activitats de Fi-Sahara. A més a més, durant els mesos d'octubre i novembre el personal del Departament de Prevenció, en coordinació amb Ulls del món, s'ha desplaçat a les *wilaies* per informar la població sobre hàbits bàsics de salut ocular.

Els mitjans de comunicació també són una via per informar i sensibilitzar la població; el 2016 s'han comptabilitzat 19 aparicions a la televisió sahrauí i 32 intervencions a la ràdio.

18.065
persones ateses
(4.672 infants)

380
intervencions quirúrgiques

95
professionals formats

2.320
persones sensibilitzades

Ulls de Moçambic

Ulls del món treballa des de 2002 per millorar l'accés de la població de la província d'Inhambane, i especialment de les dones, a la salut ocular. Amb aquest objectiu, desenvolupa accions per acostar l'atenció oftalmològica a les comunitats rurals, formar els i les professionals de salut i els i les agents comunitaris/àries, i sensibilitzar la població sobre salut ocular.

ACOMPANYAMENT A LES INSTITUCIONS

Ulls de Moçambic dona suport a la Direcció Provincial de Salut d'Inhambane a través de la planificació d'activitats dins del Pla nacional d'oftalmologia, la gestió de les dades dels diferents punts d'atenció de la província i l'acompanyament al responsable provincial d'oftalmologia. També participa en fires de salut i festes commemoratives amb l'organització d'activitats de sensibilització –com ara representacions de teatre– i fent consultes a les zones rurals.

D'altra banda, la tasca duta a terme conjuntament amb la Coalició Moçambiquesa per a la Salut Ocular (MECC, segons les sigles en anglès) ha millorat la comunicació i la col·laboració amb el Ministeri de Salut de Moçambic i ha posat en relleu la manca d'especialistes d'oftalmologia a les províncies. En aquest sentit, el Ministeri ha manifestat la voluntat de trobar solucions a mitjà termini per millorar l'atenció oftalmològica de la població.

ATENCIÓ QUIRÚRGICA

El 2016, un equip de l'Hospital Provincial d'Inhambane s'ha desplaçat als hospitals rurals de Chicucue, Zavala i Vilankulo per portar a terme tres campanyes d'intervencions quirúrgiques en les quals 273 persones han estat operades de cataractes. Prèviament a aquestes comissions, es van fer campanyes de consultes als districtes veïns (Panda, Homoine, Zavala, Mabote, Govuro i Inhassoro), durant les

quals es van visitar 3.159 persones i es van lliurar 269 ulleres. A més de fer l'acompanyament durant aquestes campanyes, la Fundació ha proporcionat els materials i medicaments necessaris.

D'altra banda, a fi de reduir la llista d'espera de l'Hospital Provincial d'Inhambane, Ulls del món –conjuntament amb la Direcció Provincial de Salut– ha organitzat dues setmanes intenses d'operacions quirúrgiques en aquest centre, amb 258 persones intervingudes.

Ulls del món i la Direcció Provincial de Salut d'Inhambane han fet, durant la tardor de 2016, una avaluació ràpida de la ceguesa evitable (RAAB, segons les sigles en anglès). L'avaluació ha constatat d'una setmana de formació i quatre de treball de camp, durant les quals s'han visitat prop de 3.000 persones dels 14 districtes de la província. Es tracta d'una metodologia que permet conèixer la prevalença i les causes de la ceguesa evitable de la població a partir de 50 anys en una zona determinada amb l'objectiu de planificar els serveis i aconseguir els recursos necessaris per assolir-hi els objectius de la iniciativa VISION 2020. Els resultats de l'estudi es coneixeran el 2017.

ATENCIÓ ÒPTICA

El 2016 s'han fet cribratges en nou escoles (set d'Inhambane, una del districte de Panda i una altra de Massinga), en els quals s'han visitat 1.004 nens i nenes amb diversos problemes de salut ocular. Els errors de refracció i la conjuntivitis han estat les deficiències

visuals més diagnosticades. Aquesta activitat es porta a terme conjuntament amb la Direcció Provincial d'Educació i amb el suport d'un tècnic d'oftalmologia de la província.

D'altra banda, el mes de novembre s'ha obert a l'Hospital de Vilankulo un taller d'òptica que és gestionat per l'associació de dones Amodevi amb la supervisió d'Ulls del món i que permetrà millorar la capacitat de resposta als problemes de refracció a la part nord de la província. Ulls del món ha equipat aquest taller amb una biselladora automàtica i una de manual, un frontofocòmetre i una centradora, així com una reserva inicial de lents i muntures.

Sis dones de l'associació han rebut formació tècnica per part de Carlos Savi, optometrista de la Universitat de Lurio, amb el suport de dos optometristes de la província, i la Fundació s'ha encarregat de donar-los formació en gestió administrativa, financera i d'estocs.

Amb la posada en marxa d'aquest taller d'òptica, Ulls del món ha tingut en compte, una vegada més, l'enfocament de gènere, d'una banda, contribuint a l'apoderament de les dones de l'associació Amodevi i, de l'altra, millorant l'accés de les dones a la correcció

visual en una òptica propera al seu lloc de residència.

FORMACIÓ

Ulls del món participa en la formació en salut ocular de professionals de la salut, agents comunitaris i personal docent. El 2016 s'han format 18 mestres en l'ús de l'optotip d'avaluació de l'agudesia visual i 25 agents polivalents de salut de la província d'Inhambane, als quals s'han proporcionat optotips i còmics de salut ocular.

També s'ha format 95 persones de tres associacions de dones (Acomuza, Tharihane i Amodevi, dels districtes de Zavala, Massinga i Vilankulo, respectivament) a través d'un curs de tècniques de sensibilització i teatre i de coneixement bàsic de salut ocular perquè puguin informar les comunitats des dels punts d'atenció existents a la província.

PROMOCIÓ DE LA SALUT OCULAR

Ulls del món promou la prevenció i detecció precoç de patologies oculars a través de diverses activitats. A les escoles, a més del cribratge dels infants i la formació dels mestres, s'han portat

a terme activitats de sensibilització amb representacions teatrals i s'han distribuït quaderns escolars i còmics amb consells de salut. També han estat molt importants les visites a domicili i les accions de sensibilització per part de les associacions de dones.

El 2016, Ulls de Moçambic ha participat en cinc activitats prèvies a les campanyes de cirurgia, en les quals s'han sensibilitzat 2.317 persones, s'han realitzat 522 consultes (245 dones, 216 homes i 61 infants) i s'han distribuït 119 ulleres de presbícia. Pel que fa a les fires de salut, se n'han organitzat quatre (dues a Vilankulo, una a Massinga i una altra a Maxixe) en què han participat 5.300 persones, 216 de les quals han estat visitades (112 dones i 104 homes).

El 2016 s'han atès un total de 33.658 persones, de les quals 18.541 (el 55%) han estat dones/nenes, i s'ha intervingut de cataractes un total de 900 persones, 486 dones (54%) i 414 homes (46%).

33.658
persones ateses
(1.004 infants)

900
intervencions quirúrgiques

143
professionals formats

7.617
persones sensibilitzades

Ulls de Bolívia

Ulls del món va iniciar la intervenció a Bolívia l'any 2003 i des d'aleshores ha contribuït a millorar significativament la salut ocular de la població. El seu àmbit d'actuació, que inicialment se centrava en el municipi d'El Alto i les comunitats rurals de La Paz, es va ampliar a la regió de Tarija i el 2016 ha inclòs la població dels departaments d'Oruro i Chuquisaca.

POLÍTIQUES EN SALUT OCULAR

Ulls del món coordina les seves actuacions amb l'Àrea de Salut Ocular del Ministeri de Salut i participa activament en el Comitè Nacional de Salut Ocular, a més de donar suport a l'Institut Nacional d'Oftalmologia (INO) en formació i atenció oftalmològica. Per tal d'ajustar les actuacions de la Fundació a les necessitats de la població, porta a terme reunions freqüents de coordinació i seguiment amb les autoritats i els actors locals. En el marc d'aquestes reunions, Ulls del món també pretén mostrar als i les responsables bolivians de salut la importància de destinar recursos als programes de prevenció de la ceguesa.

El 2016, Ulls de Bolívia ha iniciat la intervenció a Oruro gràcies al conveni interinstitucional signat amb el govern autònom i el Servei Departamental de Salut d'Oruro, que estableix la intervenció de la Fundació al territori durant tres anys amb l'objectiu d'enfortir la qualitat dels serveis d'oftalmologia i beneficiar així persones amb deficiències visuals i escassos recursos econòmics.

DESCENTRALITZACIÓ DE L'ATENCIÓ I LA PREVENCIÓ

Amb la voluntat d'acostar tant l'atenció oftalmològica com les accions de sensibilització a les zones rurals que no són l'eix troncal de Bolívia, els residents de l'INO fan sortides a municipis de l'interior del país acompanyats de personal d'Ulls del món. El 2016 s'han fet set sortides als departaments d'Oruro (Challapata –dues sortides–, Oruro, Caracollo i Corque) i Chuquisaca (San Lucas i Monteagudo), durant les quals s'han atès 701 persones. A més, Ulls del món ha participat en la intervenció de cataractes de 17 pacients identificats en aquestes sortides.

Sis dels residents de l'INO que s'han desplaçat a les zones rurals han fet activitats de capacitació de primer nivell d'atenció, tres han portat a terme atenció oftalmològica a Mapiri, Escoma i Irupana i un ha participat a la fira de salut organitzada a Challapata amb motiu del Dia Mundial de la Visió.

FORMACIÓ ESPECIALITZADA

Fruit de la coordinació amb l'INO s'ha celebrat la segona edició de la formació Diplomada en Cirurgia de Cataractes amb tècnica SICS (cirurgia manual de petita incisió), organitzat en quatre setmanes formatives a càrrec dels doctors Rainald Duerkssen, Christian Díaz, Alfredo Stone, Miguel Scalamogna, Luis Alberto Pereira i Carlos Moser. Hi han participat els 13 residents i una oftalmòloga de l'INO i s'hi han practicat 53 intervencions a La Paz i 67 a Tarija. Paral·lelament a la formació tècnica, s'han organitzat diverses sessions de salut ocular comunitària dirigides al personal sanitari dels Serveis Departamentals de Salut i del Ministeri de Salut.

En les sortides de l'INO a les comunitats rurals s'han format un total de 414 professionals de la salut de primer nivell (105 a La Paz, 110 a Tarija i 199 en altres municipis) perquè puguin diagnosticar, tractar i, si cal, derivar els pacients a l'especialista. Durant les sessions de capacitació del personal de l'atenció primària de salut a La Paz i Tarija s'han atès 1.643 pacients, que se sumen a les 701 persones ateses a les sortides als municipis d'interior.

El mes d'agost, el Comitè Nacional de Salut Ocular va reconèixer la contribució d'Ulls del món als programes de lluita i prevenció de la ceguesa a Bolívia. Patricia Tárraga, coordinadora del programa Ulls de Bolívia, va rebre el guardó que li va lliurar el Dr. Moya, director de l'INO.

PREVENCIÓ OCULAR I BONS HÀBITS

La sensibilització i la prevenció són essencials per reduir els problemes oculars de la població. En aquest sentit, el 2016, 19.229 nois i noies de 78 escoles han estat sensibilitzats sobre la importància de tenir cura de la salut ocular i 721 professors i professores han estat capacitats en determinació de l'agudes visual. També s'han organitzat xerrades sobre salut ocular en les quals han participat 3.018 persones (1.543 dones i 1.475 homes).

Amb motiu del Dia Mundial de la Visió, tant a la ciutat de La Paz com a Tarija s'han organitzat caminades populars i una fira de salut, s'ha participat en una altra fira de salut a Challapata i s'han organitzat concursos de grafit i una cursa a Caracollo.

El 2016, 131.000 persones han rebut informació sobre salut ocular a través dels mitjans de comunicació local (ràdio, televisió i premsa escrita). El Comitè Nacional del Salut Ocular i Ulls del món han distribuït díptics i cartells en hospitals i centres de salut i, a més,

han realitzat 10 microprogrammes dels personatges de còmic Ojitron i Supernayara que s'han difós radiofònicament i han editat el tercer capítol escrit d'aquests superherois.

DONACIÓ D'EQUIPAMENTS I MATERIAL

Ulls del món ha fet donació d'una òptica mòbil a la Governació del Departament de La Paz, gestionada per l'INO, que el 2016 ha prestat atenció a problemes de refracció a les comunitats de Mapiri, Guaqui, Chua Cocani, Copacabana, Escoma i Carabuco, entre altres.

La Fundació ha proporcionat medicaments, lents de presbícia i ulleres de sol als pacients que han assistit a les consultes oftalmològiques portades a terme per l'INO a les comunitats rurals, així com durant les capacitacions en oftalmologia bàsica als departaments de La Paz, Tarija, Oruro i Chuquisaca. La dotació de materials fungibles i medicaments i la instal·lació d'un equip de videocàmera en quiròfan, en el marc del Diplomate de Cirurgia, ha permès l'observació de la cirurgia a l'auditori de l'INO. També s'ha enfortit la capacitat d'atenció a la comunitat per part de l'INO amb la donació d'equips mòbils (tonòmetre i esterilitzador portàtil) que faciliten l'autonomia de l'Institut en les sortides a zones rurals.

L'any 2016 des del consultori de Tarija s'han atès més de 4.100 persones.

6.885

persones ateses
(1.070 infants)

1.231

intervencions quirúrgiques

La majoria practicades per l'INO amb el suport d'Ulls del món.

1.149

professionals formats

22.247

persones sensibilitzades

Ulls de Mali

Ulls del món, a través del programa Ulls de Mali, contribueix a lluitar contra la ceguesa evitable i a combatre malalties oculars a la regió de Mopti. Amb l'objectiu d'arribar al nombre més gran possible de persones —especialment les més vulnerables— porta a terme accions de sensibilització i detecció precoç, alhora que dona suport a les institucions locals d'atenció oftalmològica i a la formació d'especialistes.

ATENCIÓ OFTALMOLÒGICA

L'any 2016 s'han tractat 39.482 persones i, a més, 42.119 han estat ateses en campanyes de detecció de triquiàsi, una patologia endèmica a Mali que requereix un control actiu i continu.

A les consultes ordinàries a l'Hospital Sominé Dolo de Mopti, als centres de referència del territori i a les campanyes de recerca activa de casos de cataractes que han portat a terme els assistents mèdics en oftalmologia (AMO, segons les sigles en francès) s'han atès 18.586 persones i s'han donat 793 ulleres.

D'altra banda, vuit tècnics superiors i assistents mèdics en oftalmologia (TSO i AMO) han visitat 59 escoles i acadèmies d'ensenyament de Douentza i de Mopti per atendre 20.896 infants (10.533 nens i 10.363 nenes). Gràcies a aquestes revisions, i a la donació per part de la Fundació de 162 ulleres graduades als infants més desfavorits, el 97% d'infants amb problemes refractius porten la correcció òptica que els correspon.

ACTIVITAT QUIRÚRGICA

L'any 2016, els oftalmòlegs del CSRef de Bankass i de l'Hospital Sominé Dolo de Mopti han tingut poca disponibilitat per motius personals, per la qual cosa les activitats de cirurgia han estat menys freqüents del que és habitual. Tot i aquesta situació excepcional, gràcies a les set comissions medicoquirúrgiques que Ulls de Mali ha portat a terme als CSRef dels districtes de Bankass, Djenné, Bandiagara i Koro i les dues campanyes de cirurgia avançada organitzades pel Pla nacional de salut ocular, s'han pogut operar un total de 1.397 persones de cataractes i 199 d'altres patologies (majoritàriament triquiàsi).

FORMACIÓ

El 2016 s'ha format un tècnic de taller d'òptica del CSRef Bankass a l'Institut d'Oftalmologia Tropical d'Àfrica (IOTA), i sis AMO que treballen, respectivament, a l'Hospital Sominé Dolo, al

CSRef de Bankass, Koro, Bandiagara i Ténenkou i al Centre de Caritas a Séváré han rebut formació en manteniment i ús d'equipaments.

També cal destacar la formació especialitzada, facilitada per Ulls del món, que el Dr. Saye, oftalmòleg de l'IOTA, ha rebut a l'European School for Advanced Studies in Ophtalmology (ESASO) de Suïssa. Aquesta formació ha inclòs diferents conferències i classes teòriques i pràctiques sobre patologia mèdica i quirúrgica de la retina impartides per professors reconeguts dels EUA, Polònia, Alemanya, Egipte i Itàlia, i ha permès que el Dr. Saye s'hagi pogut incorporar a la Unitat de Retina de l'IOTA per atendre la població amb malalties a la part posterior de l'ull.

DOTACIÓ D'EQUIPAMENTS I MATERIAL MÈDIC

Durant l'any 2016, Ulls del món ha fet donació d'equipaments i material quirúrgic a l'Hospital Sominé Dolo

Ulls de Mali contribueix a l'accessibilitat geogràfica i econòmica de la cirurgia de cataractes de la població a Mopti facilitant els desplaçaments dels equips mèdics a les zones més remotes i aportant recursos econòmics per a l'atenció de la població més vulnerable.

i als centres de salut de referència de Djenné i de Bankass (aquest últim ha rebut un microscopi que comparteix amb la resta de centres de la regió). El taller d'òptica del CSRef de Bankass –que s'ha acabat de construir el 2017– també ha estat dotat de materials i equipaments òptics, com ara vidres de presbícia, muntures, un projector Shin, un audiòmetre i un frontofocòmetre, entre altres, i el CSRef de Koro ha rebut un pupil·lòmetre.

D'altra banda, un biotècnic de l'IOTA ha fet dues missions de manteniment i formació en reparació d'equipaments als CSRef de Bankass, Koro, Bandiagara i Ténenkou, al centre d'oftalmologia de Caritas a Sévaré i a l'Hospital de Mopti.

EDUCACIÓ I SENSIBILITZACIÓ DE LA COMUNITAT

Atent als resultats de l'*Estudi de gènere i salut ocular al País Dogon* realitzat l'any 2011 que demostrava l'inequitat de l'accés a la salut ocular de les dones i nenes a la zona, Ulls del món ha organitzat i coordinat diverses activitats de sensibilització sobre prevenció i salut ocular a la població a càrrec de les formadores de la CAFO (coordina-

dora de les associacions i les ONG de dones) als districtes de Koro, Bandiagara i Bankass. El 2016, 71 dones de la CAFO d'aquests tres districtes han portat a terme accions de sensibilització en 36 àrees de salut. Un total de 33.125 persones de més de 300 poblacions han assistit a aquestes xerrades: 14.849 dones, 7.877 homes i 10.399 infants.

Els mitjans de comunicació locals, especialment les ràdios, han estat clau per fer arribar missatges de prevenció de les patologies oculars i conscienciació sobre els problemes visuals a prop d'un milió i mig de persones.

Totes aquestes actuacions donen resposta als principals objectius d'Ulls del món i a la seva voluntat de reduir la ceguesa evitable, des d'un enfocament d'equitat de gènere.

Ulls del món ha aconseguit integrar l'atenció ocular primària en el paquet mínim d'activitats dels centres de salut comunitària (CSCoM) dels districtes de Bankass, Bandiagara i Koro.

39.482

persones ateses
(20.896 infants)

1.596

intervencions quirúrgiques

8

professionals formats

33.125

persones sensibilitzades

Iniciatives destacades

El Pla estratègic 2015-2019 és l'instrument a partir del qual Ulls del món ajusta les seves actuacions al context actual i a les necessitats de cada territori en què actua. Aquestes són les iniciatives més destacades del 2016 en consonància amb els eixos estratègics que guien l'activitat de la Fundació per reduir la ceguesa evitable.

➤ Millorar la qualitat de l'atenció oftalmològica

El Dr. Saye, oftalmòleg de l'Institut d'Oftalmologia Tropical d'Àfrica (IOTA), ha rebut formació especialitzada a l'European School for Advanced Studies in Ophtalmology (ESASO), amb la qual la Fundació col·labora. Aquesta formació s'emmarca dins de les iniciatives d'Ulls de Mali adreçades a la creació de la Unitat de Retina de l'IOTA. En aquest sentit, l'any 2014, el Dr. Guindo, director de la unitat, ja va rebre una beca d'Ulls del món per formar-se en cirurgia vitroretiniana i la Fundació ha dotat adequadament la unitat perquè els pacients que pateixen despreniments de retina puguin rebre atenció específica mitjançant vitrectomia i tractaments endooculars.

➤ Fer més accessible la salut ocular

Per primera vegada des de l'inici del programa Ulls del Sàhara hi ha hagut una especialista en oftalmologia present de forma continuada durant sis mesos sobre el terreny. La Dra. María Sanchidrián valora molt positivament la seva experiència: "La implementació del projecte ha permès la capacitat del personal sanitari en oftalmologia. Concretament, la transferència de coneixements, la millora en el maneig dels aparells de consulta i la presa de decisions. Hem contribuït així a reforçar institucionalment el Departament d'Oftalmologia. La principal dificultat a què s'hauran de continuar enfrontant els professionals locals que he format és la complexa patologia ocular que hi ha als campaments, juntament amb l'escassetat de mitjans per abordar-la."

➤ Aconseguir la sostenibilitat dels serveis públics d'atenció ocular

El 2016, Ulls del món i la Direcció Provincial de Salut d'Inhambane (Moçambic) han fet una avaluació ràpida de la ceguesa evitable (RAAB, segons les sigles en anglès). Aquest estudi permet conèixer la prevalença i les causes de la ceguesa evitable a partir dels 50 anys, i identificar els possibles obstacles que troba la població per accedir a l'atenció oftalmològica. Gràcies a la RAAB, Ulls del món podrà contrastar la informació que hi havia sobre la situació de la ceguesa evitable a la província, fer un mapa de les necessitats actuals i, a partir d'aquí, definir l'estratègia de la Fundació a Inhambane a mitjà termini. Els resultats de l'estudi es coneixeran el 2017.

➤ Potenciar la formació del personal local

El 2016 s'ha portat a terme la segona edició del Diplomats en Cirurgia de Cataractes amb la tècnica de cirurgia de petita incisió (SICS, segons les sigles en anglès), impulsada per Ulls del món, la Facultat de Medicina i l'Institut Nacional d'Oftalmologia de Bolívia. La tècnica SICS està recomanada per l'OMS per a la cirurgia de cataracta en països de baixos ingressos, on la tècnica de la facoemulsificació és menys accessible i d'aplicació limitada. La SICS és una cirurgia sense sutura que presenta menys complicacions i una rehabilitació visual més ràpida i amb menys risc d'astigmatisme que la cirurgia extracapsular, i permet un alt volum d'intervencions a un cost baix.

Dades econòmiques

INGRESSOS

PÚBLICS	600.576 €
Patrons institucionals fundacionals	128.200 €
Subvencions a la cooperació	472.376 €
PRIVATS	797.704 €
Empreses i entitats	462.159 €
Adherits	30.928 €
Donants esporàdics	17.087 €
La Nit dels Ulls del món	125.970 €
Donacions de material i equipament en espècie	11.190 €
Fons d'art	75.370 €
Fons pendents d'aplicar segons acord	75.000 €
TOTAL INGRESSOS	1.398.280 €

DESPESES

PROGRAMES D'ACTUACIÓ	1.106.780 €
Cooperació al desenvolupament	991.900 €
Ulls del Sàhara	267.925 €
Ulls de Moçambic	252.175 €
Ulls de Bolívia	255.014 €
Ulls de Mali	205.596 €
Dotació de material i equipament rebut en espècie	11.190 €
Sensibilització	114.880 €
CAPTACIÓ DE FONDS	166.516 €
ADMINISTRACIÓ	149.223 €
TOTAL DESPESES	1.422.519 €

Núm.3315/17 INFORME D'AUDITORIA INDEPENDENT DE COMPTES ANUALS ABREUJATS

Al Patronat de la FUNDACIÓ ULLS DEL MÓN

Hem auditat els comptes anuals abreujats adjunts de la FUNDACIÓ ULLS DEL MÓN, que comprenen el balanç a 31 de desembre de 2016, el compte de pèrdues i guanys, l'estat de canvis en el patrimoni net i la memòria corresponents a l'exercici finalitzat en aquesta data.

Responsabilitat del Patronat en relació amb els comptes anuals abreujats.

El Patronat es responsable de formular els comptes anuals adjunts, de forma que expressin la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de la FUNDACIÓ ULLS DEL MÓN, de conformitat amb el marc normatiu d'informació financera aplicable a l'entitat, que s'identifica en la nota 2 de la memòria adjunta, i del control intern que considerin necessari per a permetre la preparació de comptes anuals lliures d'incorrecció material, deguda a frau o error.

Responsabilitat de l'auditor

La nostra responsabilitat és expressar una opinió sobre els comptes anuals adjunts basada en la nostra auditoria. Hem dut a terme la nostra auditoria de conformitat amb la normativa reguladora de l'auditoria de comptes vigent a Espanya. Aquesta normativa exigeix que complim els requeriments d'ètica, així com que planifiquem i executem l'auditoria a la fi d'obtenir una seguretat raonable que els comptes anuals estan lliures d'incorreccions materials.

Una auditoria requereix l'aplicació de procediments per a obtenir evidència d'auditoria sobre els imports i la informació revelada en els comptes anuals. Els procediments seleccionats depenen del judici de l'auditor, inclosa la valoració dels riscos d'incorrecció material en els comptes anuals, deguda a frau o error. En efectuar aquestes valoracions del risc, l'auditor té en compte el control intern rellevant per a la formulació per part de l'entitat dels comptes anuals, a fi de dissenyar els procediments d'auditoria que siguin adequats en funció de les circumstàncies, i no amb la finalitat d'expressar una opinió sobre l'eficàcia del control intern de l'entitat. Una auditoria també inclou l'avaluació de l'adequació de les polítiques comptables aplicades i de la raonabilitat de les estimacions comptables realitzades per la direcció, així com l'avaluació de la presentació dels comptes anuals presos en el seu conjunt.

Considerem que l'evidència d'auditoria que hem obtingut proporciona una base suficient i adequada per a la nostra opinió d'auditoria amb excepcions.

Fonament de l'opinió amb excepcions

Tal com l'entitat explica a la nota 13 de la memòria, acordat destinar 75 mil euros, procedents de subvencions i donacions del 2015 destinades a l'estructura de la Fundació, a sufragar el dèficit previst per l'exercici 2016 en els projectes Ulls de Moçambic i Ulls de Bolívia. En conseqüència, el resultat del present exercici inclou 75 mil euros d'ingressos que haurien d'haver-se reconegut en l'exercici anterior.

Opinió amb excepcions

Segons la nostra opinió, excepte pels efectes del fet descrit en el paràgraf de "Fonament de l'opinió amb excepcions", els comptes anuals adjunts expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de la FUNDACIÓ ULLS DEL MÓN a 31 de desembre de 2016, així com dels seus resultats corresponents a l'exercici anual finalitzat en aquesta data, de conformitat amb el marc normatiu d'informació financera que resulta d'aplicació i, en particular, amb els principis i criteris comptables que hi estiguin continguts.

Barcelona, 31 de maig de 2017

GM AUDITORS, S.L.
(ROAF Nº S0213)

David Sallán Mata
Soci

GM AUDITORS, S.L.

Av. Diagonal, 427 41 2a · 08036 Barcelona · tel: 933 63 70 80 · fax: 933 63 70 83 · email: gmauditors@gmauditors.cat · www.gmauditors.cat
Col·legi Censals i de Comptes nòm.1 · ROAF nòm.S0-213 · E. M. Barcelona T. 24474 E. 75966 Foll 1 · NIF B 08484339

PRIVATS

57%

INGRESSOS

43%

PÚBLICS

PROGRAMES D'ACTUACIÓ

77,8%

DESPESES

CAPTACIÓ DE FONDS

11,7%

10,5%

ADMINISTRACIÓ

El resultat de l'exercici es traspasa al compte de romanent.

Visibilització i difusió

Ulls del món celebra 15 anys

El 21 de juliol es va celebrar el 15è aniversari de la fundació d'Ulls del món. L'acte va tenir lloc al Museu Nacional d'Art Contemporani (MNAC) i els socis i sòcies, col·laboradors i col·laboradores i voluntaris i voluntàries que hi van assistir convidats per Ulls del món van poder gaudir d'una visita guiada dedicada a l'art romànic i els aspectes culturals que l'envolten. En acabar la visita es va brindar pels èxits assolits per la Fundació, molt especialment en el marc del projecte Ulls del Sàhara, que va ser l'embrió d'Ulls del món l'any 2001.

El fons d'art de la Fundació creix

Ulls del món disposa del fons d'art solidari VISIONS, que té com a objectiu divulgar l'activitat de la Fundació i recaptar fons i que està compost per una vuitantena d'obres d'artistes de diferents disciplines. El 2016, VISIONS ha rebut aportacions de Lita Cabellut, Josep Guinovart, Marina Núñez, Francesc Arumí, Miquel Mont, Rafael Navarro, Marta Cárdenas, Alfons Borrell, Jacint Todó, Clara Vergés, Valérie Honnart i Daniel Carrascal. En fer la seva donació, Lita Cabellut es va expressar així: "Et pots imaginar l'important que és per a una artista el poder / el privilegi de veure-hi i percebre. Per a nosaltres és la finestra que dona al pati central de l'ànima".

El projecte VISIONS s'emmarca en l'estratègia d'Ulls del món d'aproximació a persones i organitzacions vinculades al seu eix identitari, que és la visió i el valor de la imatge.

Una nit per a l'esperança

Una de les cites més importants de l'any per a la Fundació és el sopar solidari La Nit dels Ulls del món i el 2016 encara més, ja que se'n celebrava el 15è aniversari. L'acte, presidit per Carles Puigdemont, president de la Generalitat de Catalunya, va tenir lloc a les Drassanes de Barcelona i hi van assistir unes 200 persones dels àmbits polític, empresarial, cultural i sanitari. La Nit, que va ser presentada per Jordi Hurtado i Agnès Marquès, es va cloure amb l'actuació de Lluís Llach i Sílvia Bel. La Fundació organitza anualment aquest sopar solidari per sensibilitzar els assistents sobre les deficiències en atenció sanitària bàsica als territoris més vulnerables del món, retre comptes dels resultats assolits l'any anterior i recaptar fons per continuar implementant els projectes de prevenció i lluita contra la ceguesa evitable, que aquest any han arribat a gairebé 130.000 euros.

Ulls del món torna al Festival de Sitges

Per segon any consecutiu, Ulls del món va ser l'entitat beneficiària del Festival Internacional de Cinema Fantàstic de Sitges, que el 2016 va celebrar la 49a edició.

La Fundació va dur a terme una acció solidària, en col·laboració amb Gas Natural Fenosa, que va consistir a proposar als assistents que es fessin seguidors d'Ulls del món a Instagram i Twitter, ja que, del 7 al 16 d'octubre, per cada nou seguidor o seguidora del perfil @ullsdelmon, Gas Natural Fenosa finançava una nova intervenció de cataractes a Bolívia. L'objectiu va ser superat amb escreix ja que es van aconseguir un total de 639 nous seguidors.

A més, durant el Festival es van repartir ulls adhesius perquè qui volgués es fes una fotografia i la compartís a les xarxes socials.

La difusió de la tasca de la Fundació també es va veure reforçada amb l'emissió de l'espot publicitari d'Ulls del món al gran auditori.

Ulls del món, altaveu del Dret a la Visió

El 13 d'octubre es va commemorar el Dia Mundial de la Visió. La Fundació va aprofitar la celebració per fer la màxima difusió de la campanya "Veig-veig" a totes les xarxes socials i als principals mitjans de comunicació i grups d'exhibició cinematogràfica. La campanya "Veig-veig" parteix del joc infantil del mateix nom i pretén sensibilitzar: "Veig el problema i veig la solució". Així, es pretén aconseguir que cada vegada més persones coneguin com, amb pocs recursos, es pot tornar la visió a milers de persones: "I tu, què veus?". D'altra banda, a l'Hospital Universitari de Donostia es va organitzar l'exposició "Ojos de Inhambane/Inhambane begiak" amb fotografies d'Elisenda Pons que mostren la precària situació dels habitants d'Inhambane, a Moçambic, que queden cecs o pateixen deficiències visuals i la tasca d'Ulls del món per combatre aquesta situació.

Premi a la medicina i la solidaritat

La Fundació va rebre el 8 de juny el Premi DKV Medicina i Solidaritat pel projecte Obrint els ulls a Bolívia. DKV Seguros premia les iniciatives que tenen com a eix principal la recerca científicomèdica, la sensibilització, la cooperació internacional, el voluntariat i la millora del benestar i la qualitat de vida dels col·lectius en risc d'exclusió. El Dr. Borja Corcóstegui va recordar al públic assistent a la Llotja de Mar de Barcelona el valor que té per a Ulls del món la formació dels equips d'atenció oftalmològica locals i fins a quin punt són la clau per al desenvolupament oftalmològic futur dels territoris.

Gastronomia i solidaritat, un menú perfecte

L'any 2016 tant l'entitat gastronòmica basca Sociedad Klink com el Grup Andilana s'han sumat a la lluita contra la ceguesa evitable. Sociedad Klink va organitzar un dinar solidari a Hondarribia, durant el qual l'oftalmòloga Nagore Arbelaz, voluntària d'Ulls del món, va donar a conèixer les activitats de la Fundació sobre el terreny. I per la seva banda, els restaurants del Grup Andilana van portar a terme el projecte "12 tapas, un mundo" i van donar la receptació del mes de desembre a Ulls del món.

L'exposició "Amb altres ulls" arriba a Madrid

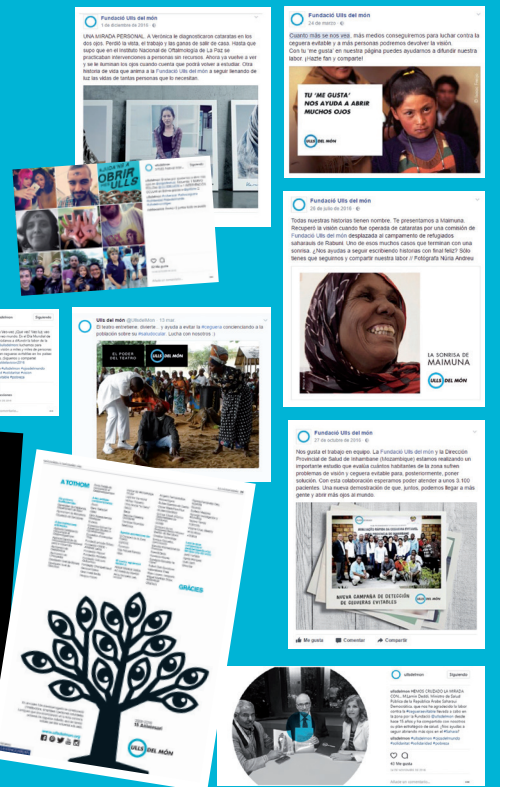
El 10 de març, la Fundació Ulls del món i DKV Seguros van presentar a l'Hospital Puerta de Hierro de Majadahonda (Madrid) l'exposició itinerant "Amb altres ulls", una mostra d'instantànies dels fotògrafs Elisenda Pons i Manel Esclusa.

Les més de 30 fotografies exposades formen part d'un extens treball gràfic documental que té el propòsit de sensibilitzar la societat sobre el problema que pateixen moltes persones amb patologies oculars greus als països pobres i, alhora, donar a conèixer la tasca de prevenció i lluita contra la ceguesa evitable que desenvolupa Ulls del món.

La Fundació a les xarxes socials

El 2016, Ulls del món ha continuat visibilitzant la seva tasca a través dels mitjans de comunicació tradicionals i ha reforçat significativament la presència a les xarxes socials, en les quals ha assolit 10.500 seguidors (principalment a Facebook) i gairebé 10 milions d'impactes. La difusió d'informació a través de les xarxes socials ha estat la principal aposta d'Ulls del món l'any 2016 per aconseguir que més persones coneguin la lluita de la Fundació a favor del Dret Universal a la Visió, d'acord amb els objectius de comunicació establerts en el Pla estratègic 2015-2019.

15 anys d'experiències

En Valentín feia molts anys que vivia a les fosques quan una comissió d'Ulls del món va desplaçar-se a Inhambane (Moçambic) i li va diagnosticar una cataracta congènita bilateral. El petit moçambiquès fou intervingut ràpidament. En destapar-li els ulls, en Valentín estava nerviós. No per por, sinó per la il·lusió d'obrir els seus ulls a la vida. El dia següent jugava feliç amb els seus germans.

Valentín, beneficiari del projecte Ulls de Moçambic

“He anat un parell de vegades amb Ulls del món; en la primera comissió, el 2001, als campaments de Tindouf, i uns anys més tard a Inhambane. L'experiència em va obrir els ulls a una realitat molt diferent a la nostra, una vida de subsistència en països on no hi ha cobertes ni les necessitats més bàsiques. Això em va fer reflexionar sobre el que realment és important i el que representa treballar en equip quan hi ha pocs recursos i cal imaginació per solucionar els problemes.

© Elisenda Pons / Ulls del Sàhara

Recordo un home que va venir des de Maputo, amb vestit i corbata. No sé com va arribar, estàvem a centenars de quilòmetres de la capital. L'havien operat de cataractes a l'ull dret feia uns anys, però la cirurgia no havia anat bé i no hi veia. El vam operar de l'ull esquerre i l'endemà, quan l'hi vam destapar, em va mirar als ulls, em va agafar les mans i em va dir: “Obrigado senhora”. Em commou recordar aquests moments.”

Roser Pascual, oftalmòloga i voluntària d'Ulls del món

“Valoro molt positivament el compromís que Ulls del Sàhara va adquirir el 2001 amb la millora de la salut ocular de la població sahrauí. Ho dic amb tota franquesa: és un projecte que ha demostrat continuïtat, seriositat i voluntat de col·laboració.

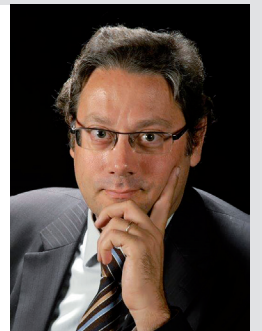
Una primera comissió d'oftalmologia es va estendre a tot el programa, tant pel que fa a la formació dels nostres tècnics com a l'equipament de les nostres instal·lacions amb tots els mitjans necessaris per atendre els i les pacients sahraus.

La permanència del projecte durant 15 anys ha tingut un impacte molt positiu atès que ha reduït realment la llista d'espera dels pacients, a més de consolidar el Departament d'Oftalmologia.”

Alien Abdulah, director de Cooperació del Ministeri de Salut Pública de la RASD

(Ulls del Sàhara va ser el primer projecte posat en marxa per la Fundació.)

“El meu suport a Ulls del món és una petita contribució a un gran projecte col·lectiu d'ajuda a la millora de la qualitat de vida de persones amb problemes de visió del Tercer Món. Vaig començar a col·laborar-hi perquè la Fundació donava resposta a una necessitat real i ho continuo fent perquè malauradament encara hi ha molta feina a fer. I la nova mirada de totes i cadascuna de les persones que s'han beneficiat de la tasca de la Fundació n'és la millor expressió.”

Carles Puigdomènec Cantó, soci d'Ulls del món des de l'any 2002

Ulls del món és una fundació privada amb seu social a Barcelona, constituïda el 9 de juliol de 2001 i inscrita a:

- Registre de Fundacions de la Generalitat de Catalunya, amb el número 1568, el 18 de juliol de 2001.
- Registre d'Organitzacions no Governamentals de Desenvolupament, adscrit a l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (AECID), el 10 de maig de 2004.
- Registre d'Organitzacions no Governamentals per al Desenvolupament de la Gene-

ralitat de Catalunya, Secretaria de Cooperació Exterior, amb el número 29, el 19 de juny de 2005.

- Registre de Fundacions del País Basc, el 19 de juliol de 2005.
- Registre Municipal d'Entitats de Sevilla, el 23 de gener de 2007.
- Registre de Fundacions de la Comunitat Valenciana, el 29 de gener de 2007.
- Registre de la Prefectura de Puy-de-Dôme, França, el 27 de desembre de 2012.
- Negociat d'Associacions, Fundacions i Col·legis Professionals de Pamplona, Navarra, el 20 de novembre de 2013.

Col·laboradors i col·laboradores

ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

PATRONS FUNDACIONALS

ADMINISTRACIONS LOCALS

ALTRES ORGANISMES PÚBLICS

ORGANITZACIONS PRIVADES

ENTITATS COL·LABORADORES

LABORATORIS I ORGANITZACIONS VINCULADES A L'ÀMBIT DE LA SALUT

Abbot Medical Optics, Angelini-Farmacèutica, Associació La Nau, Centre Òptic Teixidó, Colegio de Enfermería de Gipuzkoa, Colegio de Médicos de Bizkaia, Col·legi Oficial d'Òptics i Optometristes de Catalunya, Col·legi Oficial de Metges de Barcelona, Consorci Sanitari Integral, Dicograf, Essilor, Esteve, Etnia Barcelona Foundation, Hospital de Donostia, Hospital de Mendaro, Hospital Puerta del Hierro, Indo, Laboratorio Aragón, LCA Pharmaceutical, Leocadio Ramos Suministros Ópticos, OftalTech, Pharmaboz, Sofymed, Suministros Hospitalarios, Topcon, W.M. Bloss, +Vision Grupo Optico

ALTRES ORGANISMES

AC Hoteles by Marriod, Agora, Bidons Egara, BRL Bearings, Broadcaster, Bufete Guerrero Castro, Caves Masia Pere Rius, Cine de Garage, Clian Holding, CreaRSA, Consorci de les Drassanes Reials i Museu Marítim de Barcelona, Consorci per a la Normalització Lingüística, Departamento de Internet, Disol BCN Serveis, El Consorci de la Zona Franca, Escola Daina-Isard, Escola XXV Olimpíada, Fanorsan, Ferrer&Ojeda, Festival Internacional de Cinema Fantàstic de Catalunya, Fundació Abertis, Futbol Club Barcelona, Gas Natural Fenosa, Grupo Andilana, Grupo Hoteles Ercilla, Hospes Hoteles, La Vanguardia, Museu Nacional d'Art Contemporani, MRW, Nexica, Permondo, Planet Lingua, Promojoya, RACC, RBA, Ricoh España, Seguros Catalana Occidente, Sociedad Gastronómica Klink, Synergic Investigación y Marketing, Techno Trends, TwentyTú Barcelona, VK Comunicación

VOLUNTARIS, VOLUNTÀRIES, COL-LABORADORS I COL-LABORADORES

Susana Agra, Nagore Arbelaiz, Luis Martínez de Arbulo, Juliana Arévalo, Rebeca Atienza, Kepa Aulestia, Jokin Azpiazu, Franck Bacin, María Ballester, Jesús Barragán, Arnau Bayarri, Sílvia Bel, Carol Camino, Begoña Campos, Amparo Carrasco, Ricardo Casaroli, Ashley Caylakli, Isa Chivite, Manel Ciurana, André Cruz, Vicente Cruz, Víctor Curto, Raynaldo Duerksen, Ammu Edda, Eli Eizondo, Vicente Fernández, Patricia Fernández-Deu, Iñaki Ganuza, María Carmen García, M. Antònia Gaza, Alicia González, Enrique González, Hernán Gras, Olaia Güenaga, Jordi Hurtado, Karmele Lasa, Mónica Lecumberri, Izaskun Legarreta, Haidar Liaisse, Lluís Llach, Stephanie Lonsdale, Eva López, Marc Lozano, Marije Manterola, Agnès Marquès, Miriam Martín, Montse Martín, Laura Martínez, Miguel Martínez Shaw, Gerard Martorell, Loïc Martorell, Asier Mercado, Maite Monedero, Albert Montañés, Vanessa Monzonís, Carlos Moser, Andrés Müller-Thyssen, Alicia Núñez, José Antonio Ostolaza, Xaulo Otaegi, Luís Alberto Pereira, Toni Pons, Pauline Richer, Miguel Ruiz, María Sanchidrián, Miguel Omar Scalomogna, Marta Serra, Alfredo Stone, Isa Torres, Olga Valverde, Claudio Vaz, Tatiana Velasquez, Christian Yáñez, Jon Yurrita.

ALIANCES

ALIANCES INTERNACIONALS

- Agència Internacional per a la Prevenció de la Ceguesa (IAPB)
- Aliança de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) per a l'Eliminació Global del Tracoma l'any 2020 (GET 2020) + Coalició Internacional per al Control del Tracoma (ICTC)
- Coalició Moçambiquesa per a la Salut Ocular (MECC)
- VISION 2020 Amèrica Llatina

COL-LABORACIONS SOBRE EL TERRENY

Sàhara: ANARASD, Asociación Río de Oro, Asociación Salud Visual, Kabara Lagdaf, Medicus Mundi Catalunya i Universidad de Zaragoza.

Moçambic: Acamo (Associação dos Cegos e Ambliopes de Moçambique), Acomuza (Associação Comunitaria de Zavala), Aguja (Associação Comunitaria de Jangamo), Ametrano (Associação dos Medicos Tradicionais Moçambicano), Amodevi (Associação Comunitaria de Vilankulo), CADE (Comunidade Academica para o Desenvolvimento), Tiharihane (Associação Comunitaria de Massinga) i Tsinela (Associação Comunitaria de Massinga).

Bolívia: Federación de Juntas Vecinales (FEJUVE) de Tarija, Federación Nacional de Ciegos de Bolivia (FENACIEBO), Fundación Vision, ONG Charity Vision, Organització Panamericana de la Salut (PAHO, segons les sigles en anglès), Sociedad Boliviana de Oftalmología (SBO), Voluntarios Un solo Corazón i membres del Comitè Nacional de Salut Ocular i Lluita contra la Ceguesa (Club de Leones, Club Rotario, Hospital de Coroico, entre els més destacats).

Mali: AMABIPP i CAFO (Coordination des Associations et ONGs féminines) de Mopti.

CONTRAPARTS

Sàhara: Ministeri de Salut Pública de la RASD.

Moçambic: Ministeri de Salut i Direcció Provincial de Salut d'Inhambane.

Bolívia: Ministeri de Salut, Govern Autònom Departamental de La Paz (inclou SEDES La Paz i Institut Nacional d'Oftalmologia), Govern Autònom Departamental d'Oruro (inclou SEDES Oruro) i Govern Autònom Departamental de Tarija (inclou Hospital Regional San Juan de Dios, Govern Autònom Municipal de Tarija i Institut Bolivià de la Ceguesa).

Mali: Institut d'Oftalmologia Tropical d'Àfrica (IOTA) de Bamako, Direcció Regional de Salut de Mopti, Hospital Somine Dolo de Mopti, Programa Nacional de Salut Ocular, Centres de Salut de Referència (CSRef) de Bandiagara, Bankass i Koro i Acadèmies d'Ensenyament de Douentza i de Mopti.

FUNDACIÓ ULLS DEL MÓN

Tamarit, 144-146, entl. 2a · 08015 Barcelona

T: +34 934 515 152 · fundacio@ullsdelmon.org

www.ullsdelmon.org